Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Gospodarcza i Monetarna

2025/2136(INI)

3.12.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2025
(2025/2136(INI))

Komisja Gospodarcza i Monetarna

Sprawozdawczyni: Evelyn Regner

SPIS STREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 10

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2025

(2025/2136(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją rezolucję z 8 maja 2025 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2024[1],

– uwzględniając działania następcze Komisji dotyczące rezolucji Parlamentu z 8 maja 2025 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2024,

– uwzględniając dokument opublikowany przez Europejski Bank Centralny (EBC) pt. „Feedback on the European Parliament's resolution on Banking Union – annual report 2024" [Odpowiedź na rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2024],

– uwzględniając raport roczny EBC z działalności nadzorczej za 2024 r., opublikowany 28 kwietnia 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) za rok 2024, opublikowane 26 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając przyjęcie dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (AMLD)[2] i rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (AMLR)[3], a także ustanowienie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA)[4],

– uwzględniając wdrożenie standardów Bazylea III, a mianowicie przyjęcie zmian do dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych[5] i rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych[6],

---

[1] Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0105.

[2] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z 31 maja 2024 r. w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849 (Dz.U. L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1624 z 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dz.U. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1620 z 31 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

[5] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1619 z 31 maja 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do uprawnień nadzorczych, sankcji, oddziałów z państw trzecich i ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (Dz.U. L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1623 z 31 maja 2024 r. w sprawie zmiany

– uwzględniając przyjęcie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/2795 z 24 lipca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do daty rozpoczęcia stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego[7],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji[8],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji[9],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/49/UE w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości[10],

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej PE z 23 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 806/2014 w celu ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów (EDIS),

– uwzględniając komunikat Komisji pt. „Unia oszczędności i inwestycji – Strategia na rzecz zwiększenia zamożności obywateli i konkurencyjności gospodarczej w UE” (COM(2025)0124),

– uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z 22 czerwca 2015 r. pt. „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,

– uwzględniając raport Enrico Letty z 10 kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market – Speed, Security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens” [O wiele więcej niż rynek – Szybkość, bezpieczeństwo, solidarność: umocnienie jednolitego rynku z myślą o zapewnieniu zrównoważonej przyszłości i dobrobytu wszystkim obywatelom UE],

– uwzględniając raport Mario Draghiego z 9 września 2024 r. pt. „The future of European competitiveness” [Przyszłość europejskiej konkurencyjności],

---

rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących ryzyka kredytowego, ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego oraz minimalnego progu kapitałowego (Dz.U. L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

[7] Dz.U. L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

[8] Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0326.

[9] Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0327.

[10] Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0328.

– uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z 11 marca 2024 r. w sprawie przyszłości unii rynków kapitałowych, oświadczenie Eurogrupy z 16 czerwca 2022 r. w sprawie przyszłości unii bankowej oraz związane z nim działania następcze Eurogrupy z 28 kwietnia 2023 r.,

– uwzględniając zasady ujawniania informacji na temat ekspozycji banków na kryptoaktywa przyjęte przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego oraz ukierunkowane zmiany jego standardu ostrożnościowego dotyczącego ekspozycji banków na kryptoaktywa, opublikowane 17 lipca 2024 r.,

– uwzględniając publikację Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z 25 kwietnia 2024 r.pt. „Podstawowe zasady efektywnego nadzoru bankowego”,

– uwzględniając przegląd stabilności finansowej EBC z 17 listopada 2025 r.,

– uwzględniając dokument z serii okolicznościowej EBC nr 328 z 2023 r. pt. „The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy” [Osiąganie celów porozumienia paryskiego: analiza wariantowa i szokowa przejścia na gospodarkę neutralną emisyjnie],

– uwzględniając publikację Rady Stabilności Finansowej z 9 listopada 2015 r. zatytułowaną „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution” [Zasady dotyczące zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania banków o znaczeniu systemowym podlegających restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji],

– uwzględniając sprawozdanie Rady Stabilności Finansowej z 10 października 2023 r. zatytułowane „2023 Bank Failures: Preliminary lessons learnt for resolution” [Upadłości banków w 2023 r.: główne wnioski w kontekście restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji],

– uwzględniając priorytety nadzorcze Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego na lata 2025–2027,

– uwzględniając półroczne sprawozdanie SRB dla Eurogrupy z listopada 2025 r.,

– uwzględniając wynik ogólnounijnego działania za 2025 r. na rzecz przejrzystości przeprowadzonego przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w grudniu 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 12/2023 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 12 maja 2023 r. pt. „Nadzór UE nad ryzykiem kredytowym banków – EBC zintensyfikował działania, ale należy zrobić więcej, aby zwiększyć pewność, że banki właściwie zarządzają ryzykiem kredytowym i odpowiednio się przed nim zabezpieczają”,

– uwzględniając oświadczenia prezes Rady ds. Nadzoru EBC Claudii Buch złożone podczas wysłuchań prowadzonych przez Komisję Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego 27 marca 2025 r., 15 lipca 2025 r. i 5 listopada 2025 r.,

– uwzględniając oświadczenia przewodniczącego SRB Dominique’a Laboureixa złożone podczas wysłuchań prowadzonych przez Komisję Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego 3 marca 2025 r., 15 lipca 2025 r. i 5 listopada 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdania z oceny ryzyka Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z czerwca 2025 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE[11],

– uwzględniając swoją rezolucję z 25 marca 2021 r. w sprawie wzmocnienia międzynarodowej roli euro[12],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0000/2025),

A. mając na uwadze, że unia bankowa ma chronić stabilność bankową, unikać ratowania banków z pieniędzy podatników, wzmocnić odporność, umożliwić uporządkowaną restrukturyzację i uporządkowaną likwidację, zmniejszyć fragmentację rynku oraz zwiększyć konkurencyjność, działalność transgraniczną i dostęp do finansowania, podczas gdy kwestia podmiotów „zbyt dużych, by upaść” pozostaje nierozwiązana;

B. mając na uwadze, że unia bankowa, złożona z Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, dostosowuje nadzór do zarządzania kryzysowego, ale pozostaje nieukończona bez całkowicie wdrożonego EDIS;

C. mając na uwadze, że UE powinna niezwłocznie w pełni wprowadzić standardy Bazylea III;

D. mając na uwadze, że przy ocenie ryzyka bilansowego banków należy uwzględniać zmianę klimatu, ryzyko środowiskowe i przejście na gospodarkę niskoemisyjną;

E. mając na uwadze, że cyfrowe euro mogłoby zwiększyć skuteczność płatności unijnych, odporność, włączenie finansowe, innowacje, zaufanie publiczne i międzynarodową rolę euro;

F. mając na uwadze, że banki UE odnotowują rekordowe zyski od 2022 r. dzięki opóźnionemu przenoszeniu skutków zaostrzonej polityki pieniężnej; mając na uwadze, że kilka państw członkowskich wprowadziło tymczasowe opłaty bankowe, aby zapewnić sprawiedliwy wkład, a jednocześnie chronić stabilność i spójność społeczną;

Kwestie ogólne

1. wyraża zadowolenie, że w ostatnim dziesięcioleciu osiągnięto postępy w realizacji Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; apeluje o pełne i szybkie ukończenie unii bankowej, w tym w pełni funkcjonującego EDIS; podkreśla, że unia bankowa musi wspierać bardziej zrównoważony system finansowy sprzyjający włączeniu społecznemu i dostosowany do spójności społecznej i Europejskiego Zielonego Ładu;

[11] Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 105.
[12] Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 118.

2. wzywa Komisję, by priorytetowo traktowała ukończenie unii bankowej oraz unii oszczędności i inwestycji; podkreśla ich znaczenie dla obywateli, MŚP i gospodarki realnej dzięki wspieraniu trwałego dobrobytu, wysokiej jakości miejsc pracy i stabilności finansowej; zwraca uwagę na potrzebę silnych ram, których podstawą jest solidarność i które zapobiegają panice bankowej;

3. podkreśla rolę sektora bankowego w finansowaniu przejścia na gospodarkę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla; apeluje o wzmocnione wytyczne nadzorcze, aby dostosować instytucje finansowe do celów klimatycznych UE;

4. pochwala postępy w zakresie cyfrowego euro i jego potencjał uzupełniania gotówki przy jednoczesnym zwiększaniu suwerenności i autonomii finansowej UE;

5. ubolewa z powodu utrzymującej się nierównowagi płci w instytucjach finansowych, zwłaszcza na stanowiskach kierowniczych; podkreśla, że zróżnicowane przywództwo i lepszy dostęp do finansowania dla przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety[13] poprawiają zarządzanie, innowacje i wyniki gospodarcze; wzywa instytucje finansowe, zainteresowane strony, Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia skutecznych strategii na rzecz różnorodności, monitorowania nierówności płci oraz włączenia równouprawnienia płci do ram nadzorczych i inwestycyjnych, aby zapewnić inkluzywny dostęp do kapitału w całej UE;

6. zauważa, że w następstwie podwyżek stóp procentowych EBC nastąpiła znaczna poprawa rentowności i odporności banków w UE[14]; podkreśla, że może to wspierać niezbędne inwestycje oraz że na instytucje otrzymujące pomoc państwa należy nałożyć ścisłe ograniczenia dywidend, wykupów i wynagrodzenia zmiennego;

7. wzywa Komisję do opracowania wytycznych dotyczących ukierunkowanego wkładu solidarnościowego banków odzwierciedlającego niedawne zyski, zapewniającego sprawiedliwy wkład w finanse publiczne, a jednocześnie wspierającego odporność i stabilność finansową;

8. z zadowoleniem przyjmuje rolę AMLA we wzmacnianiu walki Unii Europejskiej z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu; apeluje o spójne wdrażanie, ściślejszą współpracę, wymianę informacji i skoordynowane egzekwowanie przepisów w całej UE;

9. podkreśla, że solidna, spójna i terminowa sprawozdawczość finansowa ma zasadnicze znaczenie dla nadzoru i stabilności; zauważa, że uproszczenie nie może osłabiać norm ostrożnościowych, norm ochrony konsumentów ani norm stabilności; apeluje o zrównoważone i bardziej zintegrowane podejście obejmujące wspólny spis danych i repozytorium wniosków, aby ograniczyć niepotrzebną złożoność, a zarazem zachować solidność ram unii bankowej;

10. odnotowuje postępy instytucjonalne i regulacyjne, które wzmocniły odporność banków strefy euro; zauważa, że nadal istnieją bariery utrudniające wykorzystanie pełnego

[13] Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Gender in entrepreneurship" [Płeć w przedsiębiorczości], 2017 r., s. 5–6.
[14] M. Maneely/L. Ratnovski, „Bank Profits and Bank Taxes in the EU" [Zyski i podatki bankowe w UE], MFW, lipiec 2024 r.

potencjału unijnego jednolitego rynku usług finansowych; wzywa Komisję, państwa członkowskie i organy UE do dopasowania ambicji do konkretnych kroków, aby ukończyć unię oszczędności i inwestycji oraz jednolity rynek, co pobudzi upraszczanie i konkurencyjność;

Nadzór

11. zauważa, że łączny współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) banków objętych Jednolitym Mechanizmem Nadzorczym osiągnął 16,12 % w II kwartale 2025 r., przy stopie zwrotu z kapitału własnego (ROE) wynoszącej 10,11 %, podczas gdy odsetek kredytów zagrożonych spadł do 2,22 %, a odsetek kredytów w fazie 2 wynosi 9,59 %[15]; podkreśla, że należy monitorować ryzyko kredytowe, a jednocześnie utrzymać wystarczający kapitał i płynność z myślą o odporności sektora bankowego;

12. kładzie nacisk na terminowe, pełne i wierne wdrożenie standardów Bazylea III, aby wzmocnić odporność i konkurencyjność; wyraża ubolewanie z powodu odstępstw i wzywa Komisję do przeglądu decyzji w kwestii równoważności z jurysdykcjami, które nie stosują tych standardów;

13. ubolewa nad coraz większą liczbą zamykanych oddziałów banków, co odczuwają społeczności znajdujące się w trudnej sytuacji i na obszarach peryferyjnych; podkreśla rolę mniejszych banków w dostępie gospodarstw domowych do usług; z zaniepokojeniem odnotowuje utratę miejsc pracy związaną z AI; podkreśla potrzebę ochrony jakości zatrudnienia, uczciwych warunków i sprawiedliwego dostępu do bankowości;

14. dostrzega ryzyko i możliwości związane z kryptoaktywami; apeluje o spójny nadzór w celu dopilnowania, aby innowacje służyły społeczeństwu; wzywa UE i organy krajowe do monitorowania ekspozycji, przeciwdziałania ryzyku spekulacyjnemu, zwalczania przestępstw finansowych i ochrony konsumentów;

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja

15. z zadowoleniem przyjmuje reformę zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów (CMDI), aby zapewnić spójne zarządzanie kryzysowe i gwarantowanie depozytów, wzmocnić stabilność oraz chronić oszczędności i podatników; podkreśla, że mniejsze banki potrzebują elastyczności, a organy – skutecznych narzędzi zapewniających odporną i społecznie odpowiedzialną unię bankową;

16. podkreśla, że w przypadku upadłości banków należy w pierwszej kolejności rozliczać akcjonariuszy, wierzycieli lub mechanizmy finansowane przez podmioty rynkowe, a środki publiczne wykorzystywać wyłącznie w ostateczności, zgodnie z zasadami odpowiedzialności budżetowej, sprawiedliwości społecznej i dyscypliny rynkowej;

17. przypomina, że wystarczający minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL) ma kluczowe znaczenie dla wiarygodnych ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dla zapewnienia organom elastyczności, aby w sytuacji kryzysowej mogły stosować odpowiednie strategie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

[15] EBC, Dane statystyczne dotyczące nadzoru bankowego (II kwartał 2025 r.).

18. przypomina, że banki muszą kontynuować usługi kluczowe po restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; podkreśla potrzebę jasnych i przewidywalnych ram, które chronią deponentów oraz wspierają mniejszych klientów i MŚP;

19. w zadowoleniem przyjmuje jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jako w pełni uwspólnioną sieć bezpieczeństwa finansowaną przez podmioty rynkowe; ponawia apel o pełną ratyfikację zmiany Porozumienia ustanawiającego EMS, aby zwiększyć wiarygodność, możliwość przeprowadzania skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz odporność strefy euro;

Gwarantowanie depozytów

20. potwierdza swoje zdecydowane zaangażowanie w tworzenie w pełni funkcjonującego EDIS jako trzeciego, ostatniego i podstawowego filaru unii bankowej;

21. pochwala przyjęcie pakietu CMDI jako pozytywny krok wzmacniający krajowe systemy gwarantowania depozytów i zaufanie do sektora bankowego oraz poprawiający warunki operacyjne i prawne rozwoju wspólnej unijnej ochrony deponentów i podatników; przypomina stanowisko tej komisji w sprawie EDIS z 2024 r.; zdecydowanie wzywa Radę do przyspieszenia negocjacji;

°

° °

22. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji oraz Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego.

UZASADNIENIE

To sprawozdanie dotyczy rozwoju unii bankowej w 2025 r.